

GIGMETAR REGION

NJUZLETER #4

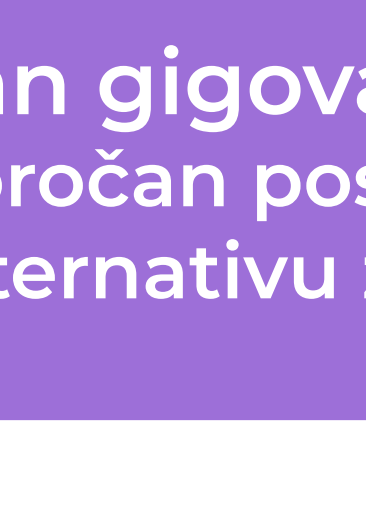
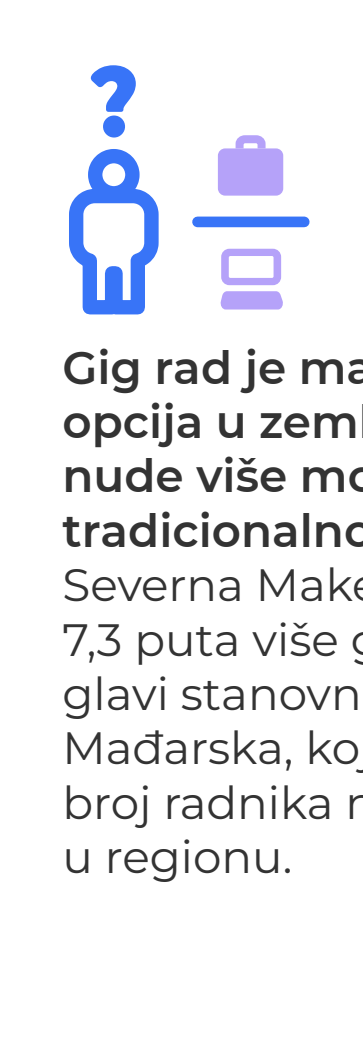
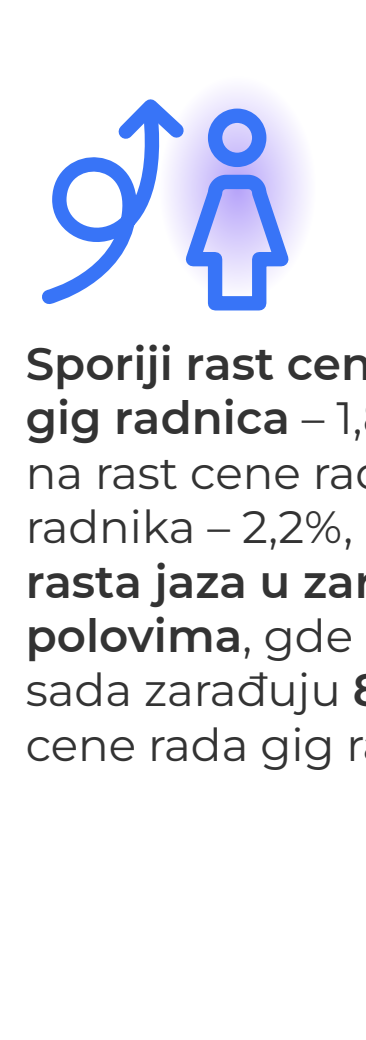
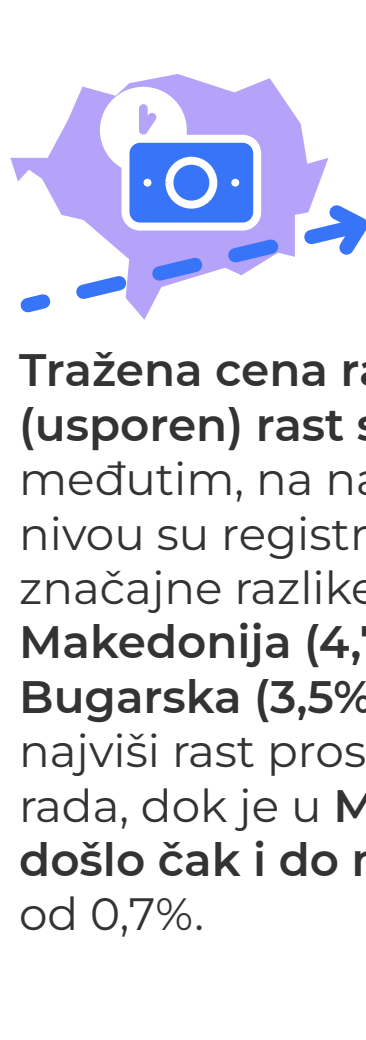
PROLEĆE 2025

Najnovije vesti, preferencija ka dugoročnom radnom odnosu među gig radnicima i promene na digitalnom tržištu tokom godina

Gigmetar je prvi instrument kreiran da prati geografiju digitalnog rada u Jugoistočnoj Evropi u pogledu rodne strukture, zarada i profesija na online tržištu rada. U cilju što preciznijeg određivanja karakteristika digitalnih radnika razvijena je **metodologija** bazirana na obradi velike količine javno dostupnih podataka i korišćenju i razvoju sopstvenih softverskih rešenja.

1 Digitalno tržište rada u uslovima neizvesnosti: najnoviji nalazi

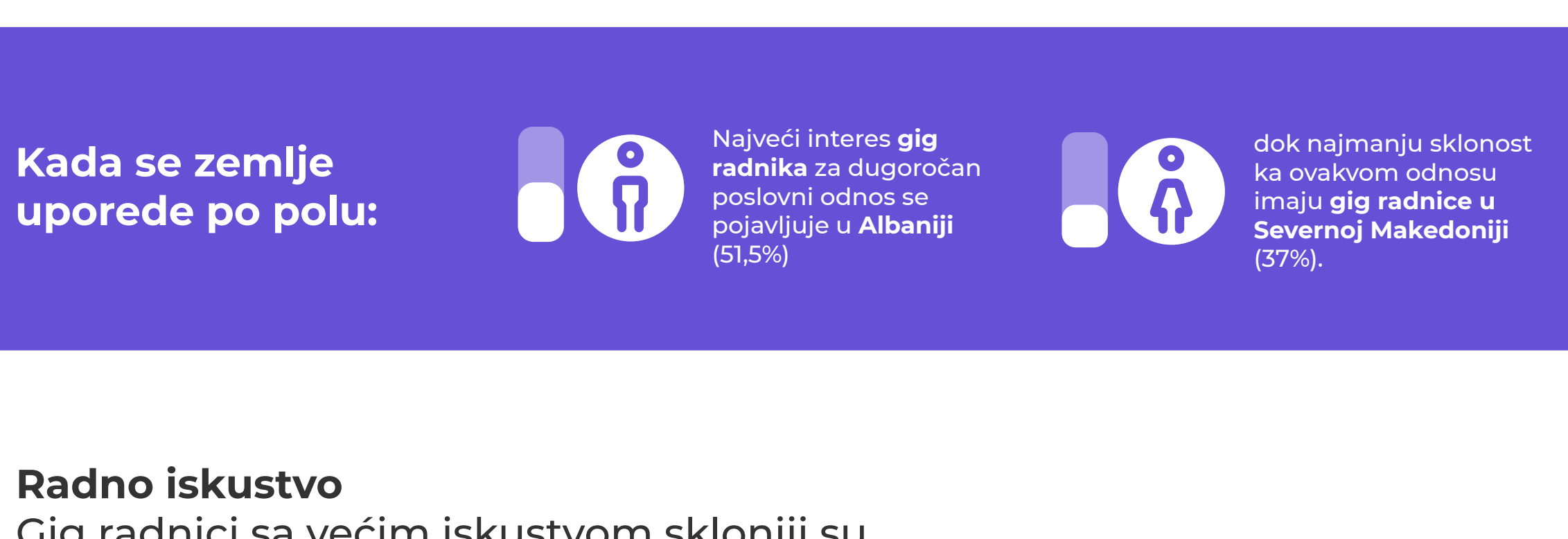
OKT 2024 - MAJ 2025

2 Posao van gigova: Da li dugoročan poslovni odnos predstavlja poželju alternativu za gig radnike?

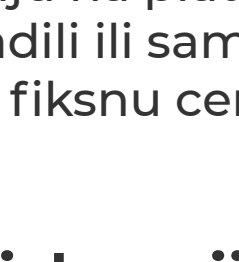
Uvid u preferencije gig radnika u maju 2025

44,1% gig radnika iz regiona Jugoistočne Evrope iskazuje otvorenost za uspostavljanje dugoročnog poslovnog odnosa sa poslodavcem. Očigledno je da digitalna tržišta rada predstavljaju mehanizam traženja poslovnog odnosa van kratkoročnih gigova za značajan deo radne snage. **Ko su ovi gig radnici?**

Geografija
Varijacije među zemljama su male, a u Albaniji gotovo polovina populacije ima izražene preferencije ka dugoročnom poslovnom odnosu, dok je najmanji procenat takvih u Mađarskoj.

Kada se zemlje uporede po polu:

Radno iskustvo

Gig radnici sa većim iskustvom skloniji su uspostavljanju dugoročnog radnog odnosa

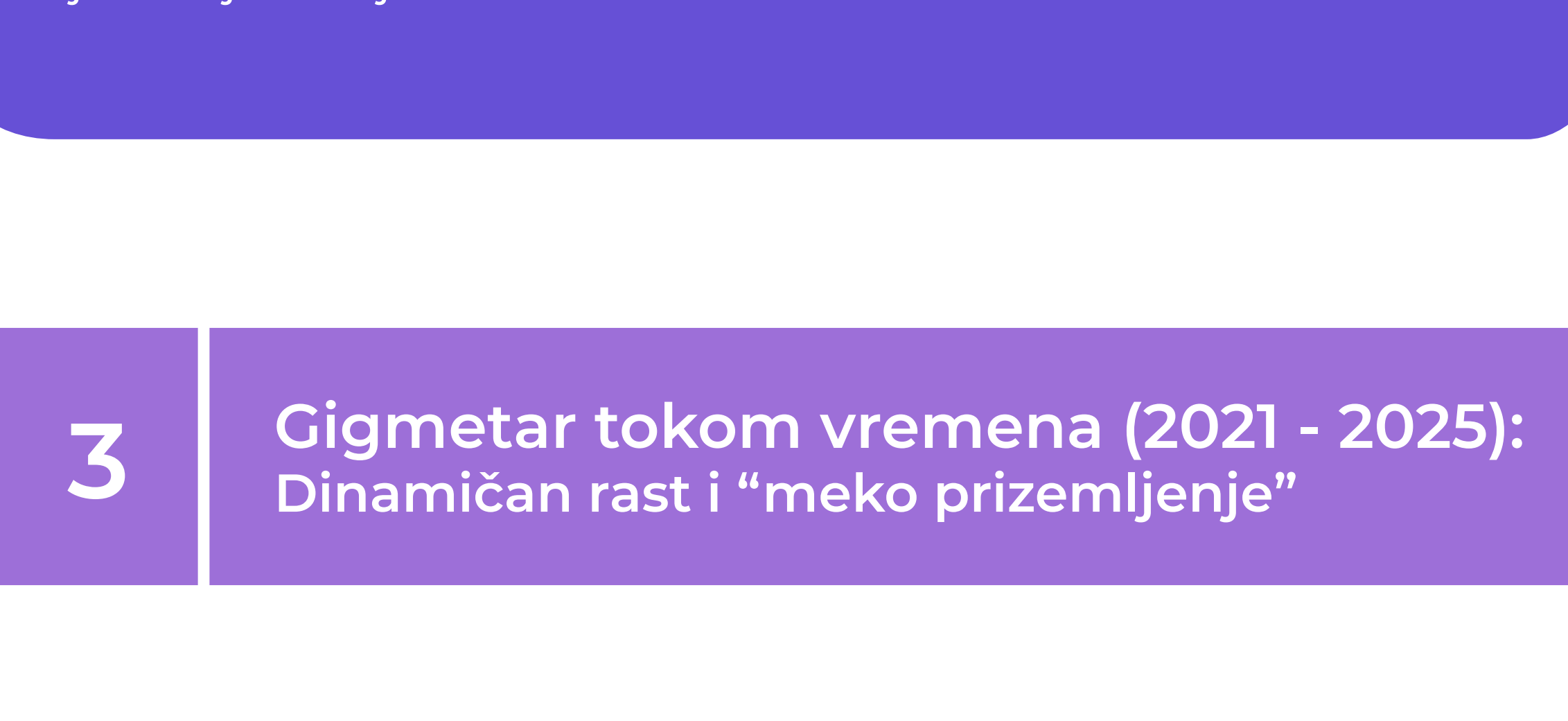
Neiskusni
Oni koji nemaju nijedan obavljen posao do trenutka merenja

Sa iskustvom
Oni koji imaju radnu istoriju na platformi, ali su radili ili samo po satu ili za fiksnu cenu

Najiskusniji
Oni koji su radili i po satu i za fiksnu cenu

Profesionalni profil

Prema profesiji, najmanja spremnost ka ovakvoj vrsti poslovnog odnosa se pojavljuje u najmanje sofisticiranim profesijama.

Polovi

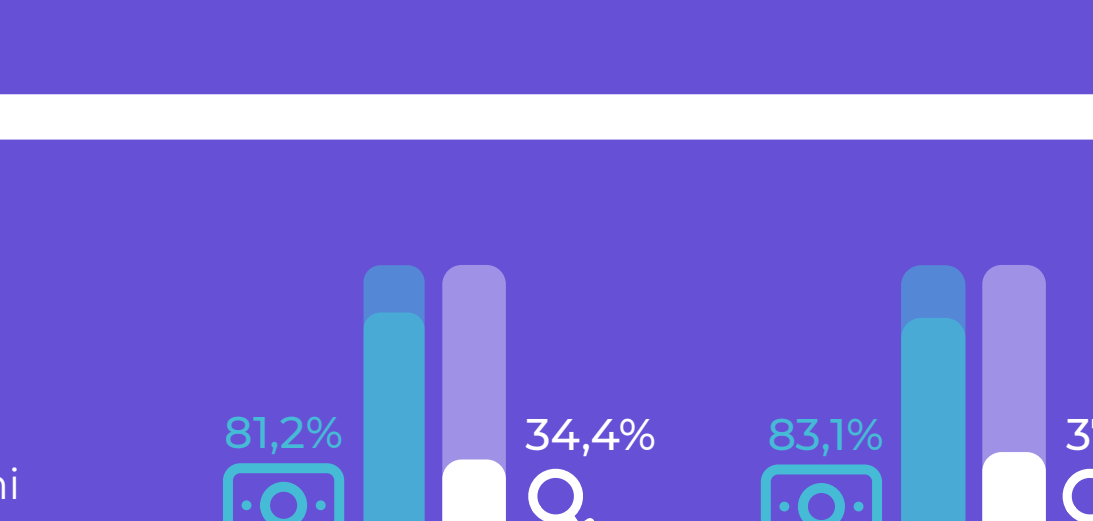
Žene traže više fleksibilnosti, što može biti objašnjeno kombinovanjem ili korišćenjem gig rada kao dopunskog izvora prihoda, odnosno većom potrebom za usklađivanjem sa drugim društvenim ulogama koje imaju.

Zarade

Oni koji imaju sklonost ka dugoročnom poslovnom odnosu u proseku imaju i višu cenu rada za 4,9%.

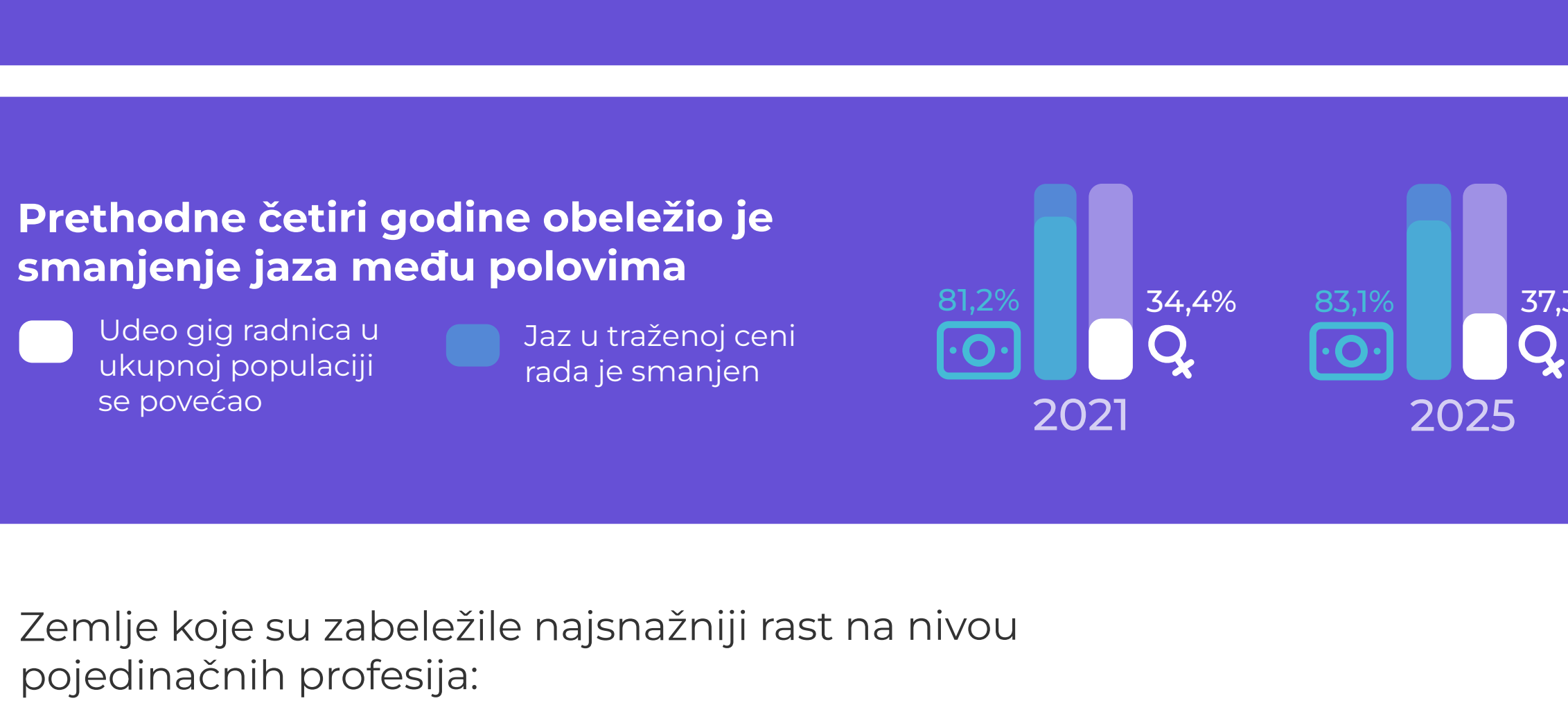
Gig radnici (ali ne i radnice) u oblasti profesionalnih usluga su preferencijama ka dugoročnom poslovnom odnosu imaju za 10,9% višu cenu rada od onih kod kojih to nije slučaj.

3 Gigmetar tokom vremena (2021 - 2025): Dinamičan rast i "meko prizemljenje"

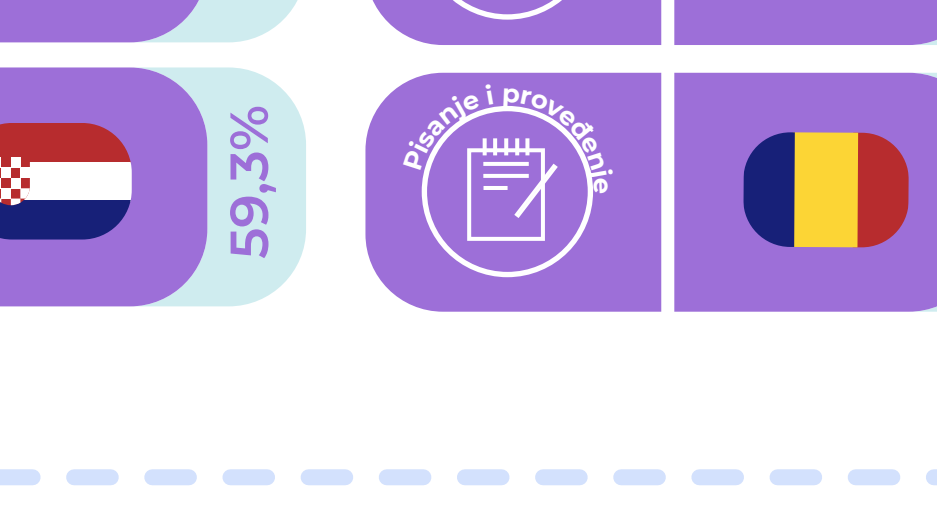
Na nivou regiona beležimo zajedničke karakteristike gig rada, ali je svaka zemlja ipak priča za sebe.

Na dominantnoj platformi Upwork, populacija gig radnika u regionu se u protekle 4 godine uvećala za 19% iako je dinamika značajno varirala među zemljama.

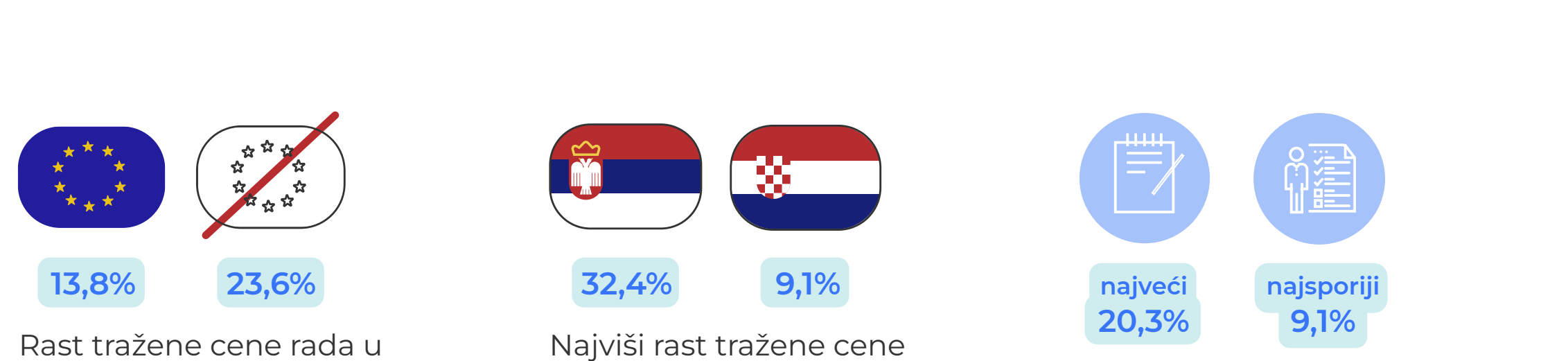

Rast među polovima je bio neujednačen

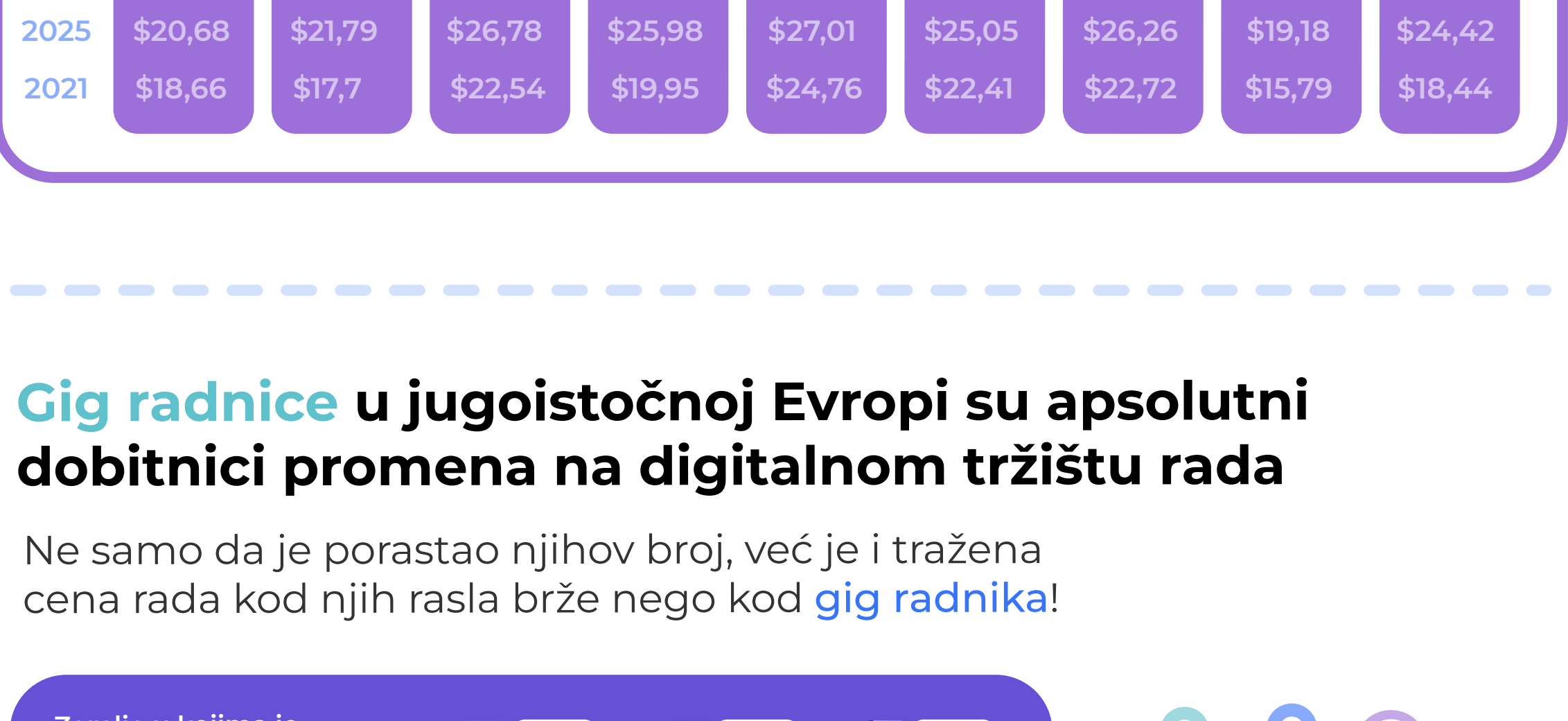
Populacija gig radnica je porasla po više nego dva puta većoj stopi

Prethodne četiri godine obeležio je smanjenje jaza među polovima

Zemlje koje su zabeležile najsnažniji rast na nivou pojedinačnih profesija:

Tražena cena rada po satu/US\$ je u proseku porasla za 20,5%

Rast tražene cene rada po satu/US\$ nije bio podjednako distribuiran u različitim regionima, zemljama i na nivou profesija

Kretanje prosečnih traženih cena rada po satu/US\$ u pojedinačnim zemljama

April 2021 - April 2025

Zemlja	2025	2021
Albanija	\$20,68	\$18,66
Bosna i Hercegovina	\$21,79	\$17,7
Bugarska	\$26,78	\$22,54
Crna Gora	\$25,98	\$19,95
Hrvatska	\$27,01	\$24,76
Mađarska	\$25,05	\$22,41
Poljska	\$26,26	\$22,72
Rumunija	\$19,18	\$15,79
Srbija	\$24,42	\$18,44

Gig radnice u jugoistočnoj Evropi su apsolutni dobitnici promena na digitalnom tržištu rada

Ne samo da je porastao njihov broj, već je i tražena cena rada kod njih rasla brže nego kod gig radnika!

Zarada žena je u proseku rasla većom intenzitetom nego kod muškaraca, ali ne u svim profesijama podjednako

Autori Andjelković, B., Jakobi, T., Ivanović, V., Kalinic, Z. & Radonjic, Lj. (2025.) Gigmetar Srbija. Njuzleter Proleće 2025, 2(1). <https://gigmetar.publicpolicy.rs/njuzleter/>

Dizajn Sonja Lundin

Ovaj njuzleter je razvijen uz podršku Olof Palme Centra. Za sadržinu njuzletera odgovoran je Centar za istraživanje javnih politika, i ta sadržina nipošto ne izražava zvanične stavove donatora.